

ת"פ 49523/08/15 - מדינת ישראל נגד וליד שלהוב

בית משפט השלום בקריית גת

בית משפט השלום קריית גת

ת"פ 49523-08-15 מדינת ישראל נ' שלהוב

מספר בקשה: 4

בפני: כבוד השופט אור אדם, סגן הנשיאה
המאשימה מדינת ישראל ע"י לשכת תביעות לכיש
נגד וליד שלהוב ע"י עו"ד עבד אבו עאמר
הנאשם

החלטה

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של הסעת שוהה בלתי חוקי.

2. בפתח הדיון, העלה הסניגור טענה מקדמית, לפיה יש להורות על ביטול האישום מחמת הגנה מן הצדק.

3. טענות הנאשם בקליפת אגוז הן בעיקרן אלה:

א. העיכוב של רכב הנאשם נעשה באופן בלתי חוקי, על רקע אפיון גזעי פסול, ועקב הפגם שבעיכוב, הרי שגם תוצאות העיכוב, המצאות שוהה בלתי חוקי ברכב, הן תוצאות פסולות.

ב. נעשתה פגיעה בזכויות הנאשם, בהעדר אזהרה בשיחה עם השוטר במקום.

ג. הנאשם בדק את התעודות של כל הנוסעים ברכב, והאישור שהחזיק השווה הבלתי חוקי, נחזה להיות אישור תקין.

ד. נעשתה אפליה פסולה בין הנאשם לנוסע השווה הבלתי חוקי, אשר לא הועמד לדין. כמו כן מדובר באפליה, שעה שלא נעשה מאמץ לאתר את המעסיק.

4. המאשימה הגיבה לבקשה. לטענתה, למטרה סמכות שהוקנתה בדין, לעכב כלי רכב על מנת לערוך חיפוש או לבדוק מסמכים, כאשר בענייננו לא נערך כלל חיפוש, ולכן אין תחולה לפסיקה שצוינה בבקשה. המאשימה דחתה את הטענה כי העיכוב נעשה בשל אפיון גזעי. באשר לדוח השוטר, נטען כי לא נערכה חקירה במקום. באשר לאכיפה בררנית, נטען כי מדובר היה בכניסה ראשונה לארץ של השווה הבלתי חוקי ללא היתר, שכן בעבר נכנס לישראל עם אישור חוקי. עניין זה גם מצדיק את האבחנה בעניין המעסיק.

הגנה מן הצדק - רקע כללי

עמוד 1

5. סעיף 149 (10) לחסד"פ מורה כי ניתן לבטל כתב אישום בנסיבות בהן: **"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית"**. בהתאם להלכה הפסוקה יש לבחון את הטענה בשלושה שלבים: **ראשית**, בחינת עוצמת הפגם שבהתנהלות המאשימה. **שנית**, איזון בין הערכים הנוגדים, היינו אם בהתחשב בכלל נסיבות העניין והאינטרסים הנוגדים, יש בקיומו של ההליך הפלילי משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. **שלישית**, בחינת הסעד המידתי הראוי בגין ההפרה (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט (6) 227 (2005)).
6. נדמה שאין מחלוקת כי מדובר בהגנה חשובה, אשר מקנה לבית המשפט אפשרות לביטול כתב האישום, נוכח טענות בדבר התנהלות בלתי צודקת של רשויות המדינה. עם זאת, הנטייה של סניגורים להעלות את הטענה השכם והערב, במקומה ושלא במקומה, עלולה לפגוע בהגנה זו, כמו צעצוע חדש שיתקלקל משימוש יתר. יש הכרח לשמור על שימוש זהיר ומושכל בהגנה חשובה זו, כדי שלא תביא לפגיעה של ממש באינטרסים האחרים המנחים את ההליך הפלילי.
7. אכן, מבחן ההתנהגות השערורייתית והבלתי נסבלת של הרשות לתחולת ההגנה מן הצדק, מבחן שעמד בתוקפו בעבר, רוכך במידת מה. עם זאת הודגש, כי ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה הליך קיצוני שבית המשפט נזקק לו במקרים חריגים בלבד. יש לבחון את מכלול נסיבות ההליך ולא רק את התנהגות הרשות (בר"ש 2736/11 **מדינת ישראל נ' פרלמוטר**, (2011)). מכאן שטענה בדבר הגנה מן הצדק, ראוי שתטען במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם התנהלה המדינה באופן חריג המקומם את תחושת הצדק.
8. ככל מערכת איזונים, שומה על בית המשפט לשקול את משקלם של הערכים הנוגדים במקרה הקונקרטי, באופן שכל "וקטור כוחות" מושך לכיוון אחר בהתאם למשקלה של הטענה: ככל שמדובר במעשה שערורייתי מקומם וקיצוני יותר של המדינה, כך תורחב הנטייה לביטול האישום, גם כאשר מדובר בעבירה חמורה וקיים אינטרס ציבורי בבירור האישום. ככל שהפגיעה היא מינורית יותר, או נתונה לתיקון, אפשר כי יגבר האינטרס הציבורי בבירור האישום לגופו, חרף התקלה.
9. גם כאשר למועד ההכרעה בבקשה יש פנים לכאן ולכאן. במקרים ברורים, בהם אין צורך לשמוע ראיות שכן מדובר בפגם מהותי ברור ובעל משקל, נוטים בתי המשפט לדון בבקשה בפתח ההליך. במקרים גבוליים יותר, או במקרים בהם קיימת מחלוקת באשר לנסיבות ההפרה שנעשתה ע"י הרשות - ראוי לעיתים להכריע בטענה לאחר שכל מסכת הראיות מובאת בפני בית המשפט, ולא למנוע מראש מהצדדים להוכיח בראיות את נסיבות העניין הקונקרטי, אשר יסייעו לבית המשפט לערוך את האיזון הנדרש.
10. כאשר לתוצאת הפגם, יצוין כי בית המשפט העליון קבע כי גם אם נקבע כי קרתה תקלה או התנהלות בלתי ראויה, היא לא תביא בהכרח לביטול כתב האישום. יש צורך לאזן בין מהות התקלה לבין האינטרס הציבורי שבבירור האישום (בש"פ 9130/07 **מוחמד נאסר נ' מדינת ישראל**, (2007)).
11. מכל האמור לעיל עולה, כי הנטל הוא על הטוען הגנה מן הצדק, להוכיח בפני בית המשפט כי קיים פגם מהותי ומשמעותי בהתנהלות המאשימה, באופן שהגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי, פוגעים מהותית בתחושת הצדק וההגינות. אין מדובר בפגם מינורי או שולי, כי הרי כל מי שעושה עשוי לשגות. יש

להוכיח כי הפגם הוא מהותי במידה כזו המצדיקה את ביטול האישום, בהתחשב בכלל האינטרסים של המשפט הפלילי.

מן הכלל אל הפרט

12. לאחר שבחנתי את מכלול טענותיו של הסניגור המלומד, לא מצאתי כי יש מקום בשלב זה להורות על ביטול האישום.

13. באשר לטענה בדבר היות העיכוב בלתי חוקי, לנוכח אפיון גזעי, ומכאן פסלות של תוצאותיו, המאשימה הדגישה בתגובתה, כי אין מדובר בעיכוב על רקע אפיון גזעי פסול, אלא בנסיבות בהן נמצא הרכב שהולידו את החשד. עניין זה שומה לבחון רק לאחר שמיעת הראיות בתיק.

14. יתרה מכך, גם בהתאם להלכות עליהן הצביע הסניגור, הרי שאפילו אם יוכח שנערך חיפוש בלתי חוקי (לטענת המאשימה לא נערך כלל חיפוש, אלא רק בדיקת מסמכים), גם אז אין הפסילה אוטומטית, אלא יש לאזן את פסלות החיפוש עם מכלול השיקולים הרלוונטיים.

15. באשר לנסיבות דברי הנאשם בזירה - ודאי שאין המדובר בהגנה מן הצדק המצדיקה ביטול האישום. לכל היותר, אם ישוכנע בית המשפט כי הופרו זכויותיו של הנאשם, ניתן יהיה לשקול, במסגרת מערכת האיזונים, פסילה את אמרתו הראשונה ותו לא.

16. באשר לאכיפה בררנית - הסברי התביעה באשר לאי העמדה לדין של השוהה הבלתי חוקי, ושל מעסיקו בעבר, הסברים הנוגעים לאישור שהיה בידו בעבר ופג תוקפו, הם הסברים המניחים את הדעת.

17. בנסיבות אלה, הבקשה נדחית והנאשם ישיב לאישום בדיון ביום 18.7.17.

18. **עם זאת, לנוכח מורכבות הסוגיות שוודאי יעלו בתיק, מוצע כי הצדדים יערכו הידברות, עוד קודם למועד הדיון, בנסיון להגיע להסכמות.**

המזכירות תעביר ההחלטה לצדדים.

ניתן היום, י"א סיוון תשע"ז, 05 יוני 2017 במעמד הצדדים.